

Biobloemen: kleur van op het bioveld tot bij de consument', een overzicht van de realisaties

Liesbet Blindeman & Dieter Blancquaert, PCS
An Jamart & Marijke Van Ranst, Bioforum
Stefanie De Grootte, PCG

In november 2018 werd groen licht gegeven voor de start van het plattelandsproject 'Biobloemen: kleur van op het bioveld tot bij de consument'. Hiervoor sloegen het Proefcentrum voor Sierteelt (PCS), BioForum en Proefcentrum voor Groenteteelt (PCG) de handen in elkaar. Inmiddels liep het project op zijn einde en geven we in dit artikel een overzicht van een aantal realisaties uit deze projectperiode.

De teelt van biobloemen zat bij aanvang van het project al in de lift en momenteel zien we het aantal telers nog steeds toenemen. Waar we bij de start van het project 14 bio-gecertificeerde biobloementelers noteerden, tellen we vandaag 46 biotelers met een aanbod bloemen en nog eens 7 bedrijven in omschakeling. Deze cijfers tonen duidelijk aan dat de biobloemensector groeit en aan belangstelling wint.

Promotie & sensibilisering

De consument informeren over de biologische biobloemeteelt was één van de projectdoelstellingen en daarvoor werd gebruik gemaakt van diverse kanalen. Zo voerde PCG bij de start van het project een consumentenenquête uit en werd begin mei '19 het bloemenseizoen ingeluid met een persmoment dat plaatsvond op het bloemenveld van Fleur Couleur te Landegem. Zes telers brachten hierbij hun verse oogst mee en fleuriste Paulien Verhaest (Blommm) maakte daarvan prachtige seizoensboeketten.

Er werden affiches "Biobloemen kleuren ons seizoen. Zo mooi!" gemaakt waarop Marieke De Vos van het Rijk Bos Bloemen enthousiasme uitstraalt vanop haar bloemenveld. Deze affiches werden verdeeld over 35 verkooppunten met biobloemen.

Zowel via [PlattelandsPret](#) (2019) als [PlattelandsTV](#) (2020) werd de biobloemeteelt in de kijker gezet.

Via de website www.biomijn Natuur.be kreeg de consument de kans om de productie en het aanbod aan biobloemen te ontdekken aan de hand van een productfiche bloemen, portretten van telers, kalenders met uitstapjes, ... Via dezelfde website kan de consument ook een

[adressengids](#) raadplegen om na te gaan waar biologisch geteelde bloemen kunnen aangekocht worden.

Een persbericht 'Staycation? Biobloemen plukken voor het ultieme vakantiegevoel' dat vorige zomer werd verstuurd, werd opgepikt en o.a. in Weekend Knack verscheen een artikel rond biobloemen plukken als voorbeeld van een coronaproof zomeractiviteit.

Kennis verzamelen, uitwisseling en delen

Het project betekende ook de start van het onderzoek biobloemen op het PCS. Om een antwoord te bieden op de vragen vanuit de sector, werden demonstratieproeven aangelegd, zowel op het PCS als op praktijkbedrijven. Diverse afdekmaterialen werden getest in zowel vaste planten als éénjarige gewassen en een assortimentsvergelijking met leeuwenbekken werd uitgevoerd.

Telers werden gesensibiliseerd rond watergebruik en adviezen werden gegeven om bacterie-ontwikkeling in het vaaswater zoveel mogelijk te vermijden. Binnen dit 'post-harvest' -thema werden ook testen gedaan met een nieuw ontwikkeld biologisch houdbaarheidsmiddel.

Via proefveldbezoeken, presentaties tijdens winterbijeenkomsten en publicaties in BioPraktijk werden de resultaten aan de telers voorgesteld. Verzamelde kennis werd gebundeld in een aantal fiches die terug te vinden zijn op de [projectpagina](#).

Tijdens de projectperiode werden 11 biobedrijfsnetwerken georganiseerd die plaats vonden op het Proefcentrum voor Sierteelt of op een praktijkbedrijf. Op deze manier werd heel wat ervaring en kennis uitgewisseld en werd het biobloemenonderzoek door de telers mee aangestuurd.

Omwille van de corona-pandemie vonden het afgelopen jaar een aantal netwerken online plaats en waren we genooddaakt om het meerdaags bezoek aan het noorden van Engeland te annuleren.

Individuele bedrijfsbegeleiding

Heel wat nieuwe contacten werden gelegd met biobloementelers, starters en geïnteresseerden. Telers vonden de weg naar het PCS voor diverse vragen, problemen en adviezen. Deze hadden vaak te maken met het voorkomen van ziekten of plagen, houdbaarheid van de bloemen, gebruik van afdekmaterialen, bemesting, steunmaterialen...

Ook vanuit diverse onderwijsinstellingen is er interesse naar de opstart van een afdeling biologische bloemen. Voor adviesverlening rond de biologische teelt aan startende bedrijven werd ook de expertise van PCG ingeroepen.

Doorheen het project bleken tevens heel wat onduidelijkheden m.b.t. bio wetgeving op te duiken die gevolgen hebben voor de afzet, maar ook voor de certificatie van de biobloementelers zelf. Ook kwamen diverse administratieve drempels op de proppen waarvoor door BioForum inzicht werd verworven en waar nodig contacten werden gelegd met de bevoegde instanties. Deze hadden o.a. te maken met de verzamelaanvraag & de bio-hectarepremie, biocertificaat, vegaplan & plantenpaspoorten, beperkte beschikbaarheid van biologisch uitgangsmateriaal...

Samenaankoop en samenzaai

Vanuit het PCG werd een jaarlijkse samenaankoop 'biologische potgrond' georganiseerd die ook werd gecommuniceerd naar de biobloementelers. Verschillende telers maakten hier dan ook graag gebruik van. Om verzendkosten te drukken en minimale afnames te realiseren, sloegen de telers zelf de handen in elkaar en kochten plantmateriaal, zaden en plastic trays aan in groep. Telers namen hiervoor zelf het initiatief via een besloten facebookgroep die door BioForum wordt opgevolgd.

In maart 2020 werd een 'samenzaai' georganiseerd op het PCS. Gezien heel wat biobloementelers niet over een verwarmde serre beschikken, werd op deze manier aan de telers de mogelijkheid geboden tot

vervroegde opkweek van het plantmateriaal. Op het PCS werd hiervoor één afdeling van 200 m² beschikbaar gesteld. Dit werd ook in het voorjaar 2021 herhaald. Maar liefst 19 biobloementelers, namen hieraan deel en zaaiden op 17 maart samen zo'n 430 kisten met bioperskuiten in, goed voor 64.500 plantjes. Via een WhatsApp groepje werden de telers op regelmatige basis op de hoogte gebracht van de stand van het gewas.

Rentabiliteit biobloemen

In 2019 werd gestart met het doorlichten van enkele biologische snijbloembedrijven op vlak van kostprijsberekening. Deze doorlichting werd uitgevoerd door Dieter Blanquaert, onderzoeker rentabiliteit op het PCS. Resultaten van deze doorlichting werden gebundeld tot een kostprijsberekening die werd herleid per bloemstengel, ongeacht het type bedrijf. Deze studie werd later nog verfijnd en uitgebreid. Naast de 7 bedrijven die bij aanvang werden doorgelicht, deden nog 5 bedrijven beroep op zijn expertise.

Op het Biobedrijfsnetwerk Bloemen in januari '20 werden alle Vlaamse biobloementelers uitgenodigd en werd toelichting en discussie gehouden onder de noemer 'Wat is een faire kostprijs'. In december '20 werd in het sectorblad van BioForum een hieraan een artikel gewijd.

Deze doorlichtings- en sensibiliseringsacties hebben ervoor gezorgd dat op een aantal bedrijven de bloemenprijzen werden opgetrokken naar een 'faire bloemenprijs'. De sector is door dit prijsbewustzijn alvast aantrekkelijker geworden en de bedrijven een stuk rendabeler.

Afzet en vermarkting

Vanuit de handel kwamen een aantal concrete marktfragen o.a. van BioPlanet. Vanuit BioForum werd initiatief genomen om deze gezamenlijk met de telers ten gronde te bespreken. Hierbij werd Marijke

Van Ranst (BioForum) betrokken om vanuit haar inzicht en contacten met de retail toe te lichten welke aandachtspunten men in acht dient te nemen en Dieter Blancquaert (PCS) om de opgedane inzichten rond kostprijs van biobloemen toe te passen en te kijken wat dit betekent voor levering aan lange keten. In eerste instantie werd niet ingegaan op het voorstel, maar toen in 2020 de vraag opnieuw werd gesteld, startte één van de biobloementelers samen met een floriste een proefproject waaraan een 15-tal biobloementelers deelnemen.

Een overzicht van afzetkansen en drempels in afzet en verdere ontwikkeling werd gebundeld in een [marktstudie](#).

Continuïteit

Inmiddels liep het project 'Biobloemen: kleur van op het bioveld tot bij de consument' op zijn einde, maar dit betekent geen einde voor het onderzoek biologische teelt op het PCS. Met dit project werd een start gegeven voor het onderzoek biologische bloementeelt dat op termijn misschien wordt uitgebreid naar andere sierteeltsectoren. Biobloementelers kunnen dus nog steeds op het PCS terecht voor teelttechnische en bedrijfseconomische ondersteuning.

Maar ook BioForum engageert zich voor het verderzetten van de biobloemenbedrijfsnetwerken met de telers en het up-to-date houden van gegevens en PCG wil ook in de toekomst zijn kennis van de bioteelt verder delen met het PCS en de sierteeltsector.

Contact:

PCS

Liesbet Blindeman – liesbet.blindeman@pcsierteelt.be of tel 09 353 94 89

Dieter Blancquaert—dieter.blancquaert@pcsierteelt.be of tel 09 353 94 87

Bioforum

An Jamart—an.jamart@bioforum.be of tel 03 286 92 65

Marijke van Ranst—marijke.vanranst@bioforum.be

PCG

Stefanie De Groote—stefanie.de.groote@pcgroenteteelt.be

